

Nummer : 04-19.2016

Onderwerp : Programmabegroting 2017

Korte inhoud	: Het college biedt u hierbij de begroting 2017 aan. Deze begroting is gebaseerd op de uitgangspunten, zoals deze bij de behandeling van het Kaderplan 2017 zijn benoemd.
--------------	---

Uithuizen, 27 oktober 2016

AAN DE RAAD.

Begin oktober heeft u de Programmabegroting 2017 uitgereikt gekregen. Daarbij hebben wij ook de bijbehorende bijlagen ter inzage verstrekt.

De begroting 2017 is gebaseerd op de uitgangspunten, zoals deze bij de behandeling van het Kaderplan 2017-2020 naar voren zijn gekomen. Ook in deze begroting is gestreefd naar het vinden van begrotingsevenwicht, waarbij de meerjarenraming laat zien dat de begroting toekomstbestendig is. De begroting geeft inzicht in de plannen en de benodigde middelen voor de komende vier jaren.

Het Besluit Begroten en Verantwoorden heeft een wijziging ondergaan. In het Kaderplan zijn wij hierop al ingegaan. De wijziging heeft in deze begroting invloed op de presentatie van zowel het cijfermatig deel als de toelichtende teksten. Zo is een afzonderlijk hoofdstuk Overhead toegevoegd en is een geprognosticeerde balans opgenomen (ook meerjarig).

Met dit voorstel willen we inzicht geven in de budgetten die, met goedkeuring van de begroting, beschikbaar worden gesteld, inclusief de kredietopeningen.

De accountant zal bij zijn oordeel over de rechtmatigheid onder andere kijken in hoeverre Eemsmond zich aan de in het normenkader vastgelegde wet- en regelgeving heeft gehouden. Het normenkader is dynamisch en dient continu aangepast te worden. De aanpassingen leggen we jaarlijks bij de begroting ter vaststelling aan u voor. Verder is het intern controleplan voor kennisgeving ter inzage gelegd.

In eerste instantie gaan we in op het financieel resultaat van het meerjarenperspectief. Ook geven we aan welke beleidsspeerpunten en investeringen de begroting kent en hoe deze in de begroting zijn opgenomen. Daarna gaan we in op de wijzigingen vanuit de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording. Tevens gaan we in op het subsidiejaarprogramma en eventuele subsidieplafonds. Daarna geven we weer welke wijzigingen het normenkader kent. Vervolgens informeren we u over het verloop van de Algemene reserve en tenslotte doen we voorstellen voor het vaststellen van de begroting 2017.

Financiële perspectief

Het meerjarenperspectief kent, ondanks een tekort in 2017 (-/- € 536.199) een structureel positief saldo in de jaren 2018 tot en met 2020 van respectievelijk € 11.455, € 167.888 en € 420.649. Dit biedt ruimte om de kapitaallasten van € 112.967, voortvloeiend uit de investeringen in 2020, te kunnen dekken.

In de begroting zijn de gevolgen van de septembercirculaire 2016 op de algemene uitkering in de begroting verwerkt (en toegelicht).

Beleidspeerpunten en investeringen

De financiële gevolgen van de beleidspeerpunten en investeringen zijn in bijlage 1 en 2 inzichtelijk gemaakt. Dit houdt in dat u bij vaststelling van de begroting ook direct kredietopening verleent voor de investeringen.

Gebruikelijk is om in het investeringsoverzicht een aantal investeringen te markeren. Voor deze investeringen komen we met afzonderlijke raadsvoorstellen bij u terug, voordat we tot uitvoering van deze investeringen overgaan. In de begroting 2017 is een krediet opgevoerd voor de investering 'Fietsplan'. Deze wordt middels een afzonderlijk raadsvoorstel nog aan u voorgelegd.

Ook de investering 'Structurele aanpak baggeren Noordpolderzijl' zal middels een afzonderlijk raadsvoorstel terugkomen. Hier is echter wel kredietopening nodig, aangezien in voorbereidende zin (zoals onderzoek) wel al werkzaamheden plaatsvinden om tot een goede keuze voor de oplossing voor Noordpolderzijl te komen.

In de programmabegroting in bijlage 2 is een lijst met investeringen en beleidspeerpunten opgenomen, zoals deze zijn meegenomen in de begroting. De financiële vertaling hiervan voor de jaren 2017 tot en met 2020 staan hierin vermeld. Hierbij hebben we in 2017 ook rekening gehouden met de kapitaallasten uit de investeringen van 2016.

Bij tussentijdse rapportages en de jaarrekening rapporteren we over de voortgang en eventuele gewijzigde uitvoering van deze investeringen en beleidspeerpunten.

Subsidiejaarprogramma

In de gemeentebegroting wordt jaarlijks het 'Subsidiejaarprogramma' in de bijlagen opgenomen. In de Algemene Subsidieverordening Gemeente Eemsmond 2012 is in artikel 4 *Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud* vastgelegd dat de Raad jaarlijks bij de vaststelling van de begroting kan besluiten tot het instellen van subsidieplafonds. In het bijlagenboek bij de begroting 2017 zijn ook deze keer de subsidies voor 2017 per kostenplaats opgenomen, de eventuele geadviseerde plafonds staan er achter vermeld. Niet voor alle subsidies is een plafond van toepassing. Een reden om geen subsidieplafond vast te stellen is dat er geen onverwachte financiële consequenties voor de gemeente ontstaan of dat er een variabel bedrag van toepassing is door bijvoorbeeld subsidie op basis van het aantal inwoners, energiekosten of invloed vanuit de provincie.

De bedragen zijn in de begroting meegenomen. Als er een plafond van toepassing is, dan is het bedrag gelijk aan het begrotingsbedrag.

Normenkader

Het normenkader voor het jaar 2017 is geactualiseerd door een analyse uit te voeren naar de geldende wet- en regelgeving. Voor de indeling van het normenkader is een link gelegd tussen de relevante wet- en regelgeving en de programma's. Specifiek is in het normenkader aangegeven wanneer het om een SISA-regeling gaat. Daarnaast zijn de verordeningen zonder financiële beheershandelingen onderaan het normenkader geplaatst. Het aangepaste normenkader is terug te vinden in de bijlagen bij de begroting.

Intern controleplan

Bij de begroting wordt jaarlijks ook het Interne Controleplan ter inzage verstrekt aan de raad. Dit plan gaat in op de wijze waarop wij onze interne rechtmatigheidsonderzoeken willen uitvoeren. Het voorliggende controleplan geldt voor de periode 2015 tot en met 2017.

Onderzoek doelmatigheid- en doeltreffendheid

Op dit moment wordt gewerkt aan het doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoek naar het 'proces rondom facturering van vergoedingen/opbrengsten'. Hierover heeft de raad in april van het college een memo ontvangen. De resultaten hiervan worden in december aan de raad voor kennisgeving aangeboden. Tegelijkertijd zal ook een nieuw onderzoeksplan voor een doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoek, uit te voeren in 2017, voor kennisgeving aan de raad worden verstrekt.

Vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording

Het Besluit Begroting en Verantwoording is herzien, zoals ook al vermeld werd in het Kaderplan. De wijzigingen zijn toegelicht in de begroting onder het hoofdstuk Algemene Dekkingsmiddelen en onvoorzien (Financieel Beleid).

Eén van de wijzigingen heeft betrekking op het verplichte gebruik van taakvelden. Naast de vrije programma-indeling komt er een verplichte indeling naar vijftig uniforme taakvelden. Het is niet de intentie van het nieuwe BBV om iets te veranderen aan het sturingsniveau van de raad. Aangezien de programma-indeling is vastgesteld door onze raad is er voor gekozen om deze in stand te houden; ook de autorisatie van budgetten vindt op dit niveau plaats. Wel is een afzonderlijk overzicht van de Overhead opgenomen; dit is een verplichting vanuit de nieuwe BBV. In bijlage 4 in de begroting zijn de lasten en baten per taakveld weergegeven. En nog gedetailleerder vindt u dit terug in het begrotingsboek, waarbij ook de link met de programma's is aangegeven.

In de begroting zijn onder de programma's verplicht voorgeschreven beleidsindicatoren opgenomen. In de loop van de tijd zullen deze indicatoren een trend laten zien. Deze trend kan gebruikt worden voor het bepalen of het wijzigen van het beleid. Om extra informatie te bieden hebben we de indicatoren van de BMW-gemeenten (voor zover bekend) en die van Nederland in zijn geheel als vergelijking naast onze eigen indicatoren gezet.

De commissie BBV heeft gemeenten geadviseerd om geen rente meer toe te rekenen aan reserves. Bij het Kaderplan is voorgesteld dit advies over te nemen. Dit is dan ook als zodanig verwerkt in deze begroting.

Vanuit de herziene BBV wordt een afzonderlijk overzicht van Overhead voorgeschreven. Deze lasten worden niet meer via een verdeelsleutel toegerekend aan onze producten (en daarmee aan onze programma's). Dit

heeft ook gevolgen voor het berekenen van tarieven, waaronder de kostendekkendheid van tarieven en leges. We mogen extracomptabel (buiten de begroting om) wel rekening met deze lasten houden. De methode waar we in de begroting vanuit zijn gegaan is:

$$\text{Overhead} = \frac{\text{totale saldo van lasten en baten aan Overhead}}{\text{directe totale lasten op de taakvelden}}$$

Deze berekening leidt tot een overheadpercentage van 15,9%.

Ontwikkeling van de algemene reserve

Aan de algemene reserve worden gedurende de komende vier jaren meerdere incidentele posten onttrokken. Zo leggen onder andere uitgaven die nodig zijn voor ondersteuning en verbetering van de te verrichten werkzaamheden en de bedrijfsvoering een fors beslag op de reserves. De komende vier jaren wordt in totaal, inclusief het onttrekken van het negatieve begrotingsresultaat in 2017 en de toevoeging van de positieve begrotingsresultaten in 2018 tot en met 2020, € 2,2 miljoen onttrokken aan de algemene reserve.

Bovenstaande leidt, zoals het zich nu laat aanzien, tot een Algemene reserve (exclusief de ondergrens van € 1.815.000) van € 3,1 miljoen eind 2017, aflopend naar € 3,0 miljoen eind 2020.

In deze begroting is een herziene risico-inventarisatie opgenomen. Dit leidt tot een benodigde weerstandscapaciteit € 1.576.000. De ratio komt hiermee op 2,31 wat aangemerkt kan worden als uitstekend.

Voorstel

De raad wordt voorgesteld om:

- de Programmabegroting 2017 en meerjarenbegroting 2018-2020 vast te stellen;
- het saldo van 2017 (incidenteel) te onttrekken aan de algemene reserve;
- de subsidieplafonds 2017 vast te stellen conform de bijlage subsidiejaarprogramma 2017 in het bijlagenboek;
- het aangepaste normenkader vast te stellen;
- het intern controleplan 2015-2017 voor kennisgeving aan te nemen;
- het in stand houden van de programma-indeling voor de presentatie van de Programmabegroting voor kennisgeving aan te nemen;
- het opnemen van de vergelijking van de verplicht voorgeschreven beleidsindicatoren van Eemsmond met de BMW-gemeenten en Nederland in zijn geheel voor kennisgeving aan te nemen;
- in te stemmen met het niet meer toerekenen van rente aan reserves;
- in te stemmen met de methodiek van het extracomptabel toerekenen van overhead aan tarieven o.b.v. het overheadpercentage dat ontstaat uit de berekening: het totale saldo van lasten en baten aan Overhead delen door de directe totale lasten op de taakvelden;
- de begroting 2017 overeenkomstig bovenstaande voorstellen te wijzigen middels een eerste begrotingswijziging.

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Eemsmond,

M. van Beek, burgemeester

B.L. Meijer, secretaris